

řádu, byla by každá taková exekuce spojena s rozmnožením práv dlužníkůvých na úkor buď osoby, pro niž jest zákaz zcizení knihovně poznamenán, nebo dlužníkůvých věřitelů. Bud' by se musil ten, v jehož prospěch vázne zákaz zcizení, vzdáti práva svoliti ke dražbě jen za určitých, jím podle jeho vlastního, zákonem uznaného a knihovně zajištěného zájmu určených podmínek, kteréž právo jest podstatným obsahem zákazu zcizení, nebo by dlužníkovi věřitelé pozbyli možnosti domáhati se zaplacení dražbou nemovitosti. Již tento důsledek svědčí proti rozhodnutí rekursního soudu. Pokus, odůvodniti jej předpisy exekučního řádu, nelze pokládati za zdařený. Podle čl. VI. uvoz. zákona k exekučnímu řádu platí všechny zákonné předpisy, podle nichž určité věci jsou podrobeny obmezením při zcizení a při převodu vlastnictví, i pro exekuční řízení. Tím více platí i v exekučním řízení zákazy zcizení, kotvící v nových, teprve po exekučním řádu vydaných zákonech o pozemkové reformě, a to i podle § 7 zákona záborového, i podle § 23 zákona přidělového, neboť mají za účel, by zabraná nebo již přidělená půda nebyla odcizena účelům při záboru a přidělu zamýšleným. Vlastnictví nemovitostí, zatížených zábozem nebo zákazem zcizení beze svolení Státního pozemkového úřadu, jest vlastnictvím obmezeným a může býti předmětem exekuce jen v rozsahu tohoto obmezení. Kdyby při exekuční dražbě mělo obmezení odpadnouti, byly by nejenom účel a cíl pozemkové reformy zmařeny, nýbrž byli by dlužník, po případě jeho věřitelé také bezdůvodně obohaceni. Ale tak, jako dlužník sám nemohl by zabrané neb zákazem zcizení zatížené nemovitosti prodati z volné ruky jinak, leč za podmínek Státním pozemkovým úřadem určených, nemůže taková nemovitost býti jinak zcizena ani, když byl prodej dlužníkovi exekučně vnucen. Zákonné předpisy exekučního řádu o dražebních podmínkách, o nichž sám rekursní soud usuzuje, že mohou býti po případě za souhlasu všech účastníků změněny, že tedy nejsou předpisy velíci, musí ustoupiti skutečným poměrům a právu státu, přenesenému na Státní pozemkový úřad, na jich upravení v duchu pozemkové reformy. Dlužníci pozbyli jednak tím, že nabyli do dražby daných nemovitostí zkráceným přidělem od Státního pozemkového úřadu s obmezením, že jich nezciží, leč s jeho svolením, tedy za podmínek jím určených, jednak tím, že jim bylo zcizení nemovitostí exekučně vnuceno, práva odporovati podmínkám, pod kterými Státní pozemkový úřad svolil ku dražbě, a nebyli proto vůbec oprávněni stěžovati si do soudního schválení těchto podmínek. Musilo býti proto obnoveny usnesení prvního soudu.

Čís. 10719.

Hmotnému odevzdání není na překážku, že prodaných věcí jest mnoho na počet.

Hromadnou věcí jest souhrn několika jednotlivých věcí, jenž se považuje za věc jedinou, za jeden celek a bývá označován společným jménem, nikoliv však, šlo-li o předměty různého druhu, jež byly v (hotelovém) inventáři podrobně vyjmenovány a jednotlivě označeny.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1931, Rv I 630/30).

Žalovaná spořitelna vedla exekuci vnucenou dražbou na dlužníkův hotel, za níž byl i celý hostinský a hotelový inventář pojat do exekuce jako příslušenství. Žalobce, tvrdě, že řada předmětů, pojatých do exekuce, jest jeho vlastnictvím, domáhal se jich vyloučení z exekuce. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů :

Rozhodnutí tohoto sporu závisí na rozřešení otázky, zda byly movité věci, o něž jde, odevzdány žalobci některými ze způsobů vytčených v §§ 426 427 a 428 obč. zák. Že se nestalo hmotné odevzdání podle § 426 obč. zák., není mezi stranami sporné. Dovolatel se snaží jen dovoditi, že odevzdání bylo provedeno jednak znamením podle § 427 obč. zák., jednak prohlášením podle § 428 obč. zák., ale činí tak marně. Správné jest ovšem, že symbolické odevzdání podle § 427 obč. zák. připouští zákon nejen tam, kde by hmotné odevzdání bylo přímo nemožné, nýbrž i tam, kde by bylo spojeno s velkými obtížemi, tedy na příklad, když strany nemají věc po ruce a okamžité odevzdání pro vzdálenost není možné. (Viz rozhodnutí čís. 10.195 sb. n. s.). Ale v souzeném případě tu nebylo takových značných obtíží, neboť ze zjištění nižších soudů plyne, že žalobce poslal svého zástupce právě k vůli převzetí věcí do Ú., kde věci byly v hotelu, takže je strany měly po ruce a jejich hmotnému odevzdání nic nevadilo. Zejména nebylo hmotnému odevzdání na závadu, že prodaných věcí bylo mnoho na počet, neboť toto velké množství mohlo by míti jen v zápětí, že hmotné odevzdání by vyžadovalo poměrně delší čas, ale to jest přirozené a nelze to považovati za zvláštní obtíž ve smyslu § 427 obč. zák. Dovolateli nelze přisvědčiti ani v tom, že šlo o »věc hromadnou«. Hromadnou věcí ve smyslu §§ 302 a 427 obč. zák. jest souhrn několika jednotlivých věcí, který se považuje za věc jedinou, za jeden celek, a bývá označován společným jménem, kdežto tu šlo o předměty různého druhu, jež byly v sepsaném inventáři podrobně vyjmenovány a jednotlivě označeny. (Srovnej rozhodnutí býv. nejvyššího soudu ve Vídni ze dne 27. listopadu 1878 č. 9094, Gl. U. N. 7229). Povšechné pojmenování »hotelový inventář« nemá významu, ježto jest nesporné, že v hotelovém inventáři byly kromě věcí žalobci prodaných ještě mnohé věci jiné. Ježto bylo hmotné odevzdání v souzeném případě proveditelné, nemohlo se platně státi odevzdání symbolické podle § 427 obč. zák. a není proto potřebí řešiti otázku, zda by bylo lze spatřovati symbolické odevzdání v tom, že věci byly zapsány prodátem do seznamu, že si je zástupce žalobcův namátkou prohlédl a že obě smluvní strany seznam podepsaly. K dovolatelovým vývodům se jen připomíná, že v rozhodnutí čís. 456 sb. n. s., na něž dovolatel poukazuje, bylo vysloveno, že k odevzdání znamením podle § 427 obč. zák. jest potřebí aspoň takového jednání, jež směřuje zvláště a výlučně k projevu určité převodní vůle a z něhož lze nepochybně seznati, že došlo k přechodu věci do vlády a moci nabyvatelovy. K odevzdání prohlášením podle § 428 obč. zák. by se vyžadovalo v souzeném případě, by

zcizitel dal způsobem prokázatelným najevo vůli, že chce věci budoucně chovati jménem žalobcovým. Nižší soudy došly však na základě výsledků provedených důkazů k závěru, že se takové prohlášení zcizitelovo nestalo. Tomu ostatně nasvědčují i zjištěné skutečnosti, že dlužník užíval oněch věcí i po prodeji tak, jako dříve, a že mu bylo ihned při prodeji vyhrazeno smluvně právo, koupiti si je zase zpět. Neprokázal-li žalobce, že mu byly prodané věci odevzdány, nenabyl k nim vlastnického práva, o něž se opírá žaloba. Nižší soudy posoudily věc správně po stránce právní, zamítнувše žalobu jako bezdůvodnou. Dovolatel pojednává dále též o otázkách, zda byla kupní smlouva vůbec platná, jaký význam měla doložka o zpětné koupi, zda jsou sporné věci totožné s věcmi prodanými a zda je lze považovati za příslušenství nemovitosti. Dovojuje dále, že ve vyrovnacím řízení dlužníka byly ony věci jen omylem pojaty do seznamu jeho aktiv. Ale těmito otázkami a příslušnými vývody dovolatelovými, jimiž uplatňuje dovolací důvody zejména též podle § 503 čis. 2 a 3 c. ř. s., není třeba vůbec se obíratí, protože pro zamítnutí žaloby stačí, že nebylo prokázáno odevzdání prodaných věcí a tudíž nabytí vlastnického práva k nim.

Čís. 10720.

Směnečný zákon (ze dne 13. prosince 1927, čis. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Námítka lichvy jest námítkou relativní, již směnečný dlužník může uplatňovati jen, přísluší-li mu přímo proti tomu, kdo právě žaluje.

Nepravými podpisy podle § 77 směn. zák. lze rozuměti jen podpisy padělané nebo zfalšované, nikoliv podpisy z jakéhokoliv jiného právního důvodu právně bezúčinné.

Z toho, že směnka nebyla řádně kolkována a že nebyla řádně protestována, nelze ještě souditi, že oprávněný z ní musel mítí pochybnosti o správnosti směnečného závazku.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1931, Rv I 348/31).

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítla žalovaná najmě, že se směnka zakládá na lichvářském právním obchodě a že byla protismluvně vyplněna. O b a n i ž š í s o u d y ponechaly směnečný platební příkaz v platnosti, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Nesprávným a neudržitelným je názor odvolání, že případný lichvářský vznik směnky činí ji jako takovou absolutně neplatnou a právně bezúčinnou, ježto odporuje i skripturní povaze směnky, i § 87 sm. zák. Nesprávným jest i tvrzení odvolání o indosaci směnky, neboť i to odporuje předpisu § 10 sm. zák. a vši dosavadní praxi a není ostatně ani pravdivé, ježto před podpisem indosantky jest ještě s dostatek místa pro použití § 11 sm. zák. Podobně má se to i s dalším tvrzením odvolání, že předpis § 6 sm. zák. zavazuje nabyvatele směnky, vykazující stopy dodatečného vyplnění, k podezírání její právoplatnosti a k šetření v tom směru.